

ONS DEL ADALENC

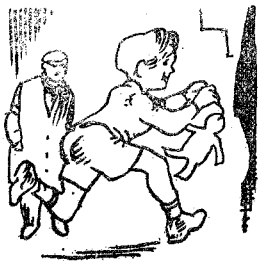
dicada era més aviat de les que tiraven a curt:

Com que sóc tan petiteta
i jo d'escriure no en sé
us desitjo bones festes
sense pluma ni paper.

Però no crec pas que m'hagués agradat més una d'autèntica del propi Vicens Espinel.

Narcís Masferrer

ELS SANT INNOCENTS

Es una festa que es celebra el 28 de desembre, però d'una faisó ben rara, per cert. Deixant a part el caire religiós, que tant en aquesta com en totes les

festes de l'any, té la seva litúrgia, els Innocents, com són vulgarment coneguts, donen lloc a una serie de contrasentits que sempre ens han sobtat, i encara, a la nostra edat, no hem arribat a poguer aclarir.

L'Església, en aquesta diada, rememora una carnisseria afrosa, portada a cap per manament del rei Herodes, en els cossos dels tendres infantons, d'edat aproximada a la que tenia Jesús en aquells dies.

Convençut de que entre ells s'hi trobaria el qui, criatura encare, li representava un estorb que no es veia amb cor de destruir d'altra manera, manà un dels crims més horribles amb els que s'ha enfrontat la humanitat. Macrobi, en el llibre 2° de les seves «SATURNALS» diu: «A casa d'Herodes, val més ésser porc que no pas fill».

Doncs bé: ara els innocents no són ja els infantons: s'ha canviat el sentit de la paraula *innocent*, que vol dir pur, sense màcula, sense culpa de res: ara *l'innocent* és un ésser babau, de bona fe, mancat de malícia, a qui es pot enredar i s'enrede facilment; i contra aquest innocent d'avui, sense manament de ningú i en nom d'una tradició, cauen tota mena de molvestats, traduïdes en enfarinades, penjaments de llufes, ensarronades més o menys ingenioses, que prenen el nom d'*innocentades*.

Ara actualment, els innocents som tots; xics i grans, rics i pobres. tothom es troba amenaçat d'ésser víctima de la celebració, tan desvirtuada, d'un fet que perdura en la historia del món, després de tants de segles.

Joaquim Gruart

L'HOME DELS NASSOS

Qui es que a la nostra terra no recorda haver anat, en la seva infantesa, a la Plaça del Mercat, un 31 de desembre per veure-hi l'Home dels Nassos? Tots, qui més qui menys, hi hem desfilat. I els nostres fills

potser seguiran fent el mateix, si continuem servant aquestes coses tant nostres, com són, per exemple, aquestes vuit flames espirituals de la llar catalana que avui engalanan aquestes pàgines.

Qui és l'Home dels Nassos? Els nostres pares ens deien, i abans també ho havian dit avis i besavis: «Si avui aneu a la Plaça —i això ha d'escaure's el 31 de desembre— hi trobareu un home amb tants de nassos com dies té l'any» I es va a la Plaça, cercant l'Home dels Nassos i tots els que s'hi veuen no en tenem més que un, com tothom. Llavors, es retorna a la llar i es mostra el desengany rebut. Es fa necessari un aclariment, perquè tot allò no n'és pas de clar. A l'any n'hi han molts de dies, i els homes de la Plaça no tenien més que un nas, fos gros o petit. Ha arribat, doncs, el moment de que parlin els qui estan en el secret: els pares.

—¿Quants dies li resten a l'any que som?— Un —és la resposta.— Doncs amb un sol nas havia d'aparèixer l'Home dels Nassos que tant cercàveu.

¿Com nasqué aquesta costum catalana? ¿A què respon? Potser va a ésser com uns segons Innocents que, a poca distància dels altres, van dedicats als nostres volguts menuts. Tot podria ésser, ¿varietat?

C. Isern Llorens

ELS PASTORETS

Els pastorets, el pessebre, la missa del gall, les cançons populars nadalenes, són una mateixa cosa, ja que en essència recullen tots el sublim misteri

d'Amor Diví, la vinguda al món del Fill de Déu en la cova humil de l'humil Betlem de Judà.

La representació del naixement de la mà de les cançons popular donà lloc als «Pastorets», l'origen del qual en el temps podem fixar-lo en les acaballes del segle XV, però d'una manera certa i veritable no podem dir on precisament s'instaurà per primera vegada, ja que d'una manera simultània apareixen a Castella, Catalunya i a la Provença.

Els Pastorets tenen a la nostra ciutat una arrelada tradició. I encara més: la nostra ciutat té els seus «Pastorets». Llibre de Joan Soler Llauneta, músic de Josep M.ª Vilà. L'obra aquesta fou estrenada el dia de Nadal de l'any 1928, amb el següent repartiment: St. Miquel i St. Gabriel, Enric Descayre,; St. Josep, Pere Peraferrer; la Verge Maria,

Enric Ruaix; Bulldog. J. M.ª Gironella; Ploramiques, Jaume Bech; Ozias, Ramon Torruella; Romarich, Joan Gispert; Abel, Joan Gironella; Benjamí, A. Winterhalder; Elias, N. Gispert; Booz, A. Roca; Josué, Jaume Gispert; Urias, N. Masferrer; Simeó, Joaquim Gironella; i Satanàs, J. Soler. Directors, Vilà i Soler, apuntador F. Masferrer. Sala-Teatre, «Catequística Parroquial».

Fins a l'any 1953, data de la fundació de L'A. Artística d'Acció Catòlica, que d'una manera seguida i constant ens ve donant cada Nadal una digna representació dels «Pastorets», l'espectacle bíblic nadalenc fou representat també en el Col·legi dels Germans de la Doctrina Cristiana de St. Joan Baptista de la Salle, i en la sala Vidal L'Agrupació Romea representà els de Folch i Torres, com tampoc mancaran en el Centre Parroquial. Fos en un Centre, fos en l'altre pocs anys quedà la ciutat sense «Pastorets». Podem dir, doncs, que la tradició és ben nostra. Nostra i de tots, car a la representació dels «Pastorets» hi assisteixen xics i grans, esperits humils que resten encisats i còmpresos en l'encant de les escenes llargament sabudes i esperits crítics que esperonen els actors a una acurada representació i que en fan d'ella un digne espectacle. Espectacle que obra i tanca el cicle nadalenc amb honors de primeríssima tradició.

Enric Figueres

LA FESTA DELS REIS

A la vesprada del sis de gener es movilitzen a la nostra ciutat totes les criatures i bona part de la joventut per anar a esperar els Reis. Els tres Reis d'Orient que, efectivament arriben amb tota la pompa

que ha caracteritzat sempre les terres llurs.

Baixen per la muntanya de St. Elm, i xics i grans vigilen la seva entrada, congregats en el Passeig del Mar.

Els fanalets de coloraines i el cant a ple pulmó de «Visca els Tres Reis de l'Orient» els donen la benvinguda. Dolça i vella tradició que sembla no ha de morir mai.

Volten els Reis i el seu seguici pels carrers de la ciutat, acompanyats sempre del mirar il·lusionat de la quitxalla i d'eco de cançons.

Arribats de nou a casa, els menuts s'afanyen a posar el plat a ta finestra o al balcó, on els Sants Reis, envoltats per la fosca de la nit, dipositaran els juguets somniats i desitjats durant tantes vetlles.

Tot just trencat el dia, el despertar febrós, enriolat. Oh miracle! La nena abraça la nina que volia. El nen el seu cavall de cartró.

Com un recard llunyà, però viu encara, molts podríem evocar la nostra més vella tradició d'anar a esperar els Reis, sense Reis i sense música, solament amb una gran i magnífica il·lusió. Amb Reis o sense, l'endemà el balcó era també ple de joguines.

Ramon Gruartmoner